

Vrijheid in verbondenheid.

Dat is dit jaar het thema bij de herdenking vandaag en de viering morgen dat de Tweede Wereldoorlog 77 jaar geleden geëindigd is.

Wij herdenken vandaag alle kinderen, mannen en vrouwen, die zijn omgekomen tijdens de Tweede Wereldoorlog en alle slachtoffers die gevallen zijn in de strijd voor vrede daarna. We staan stil bij alle mensen die in het verzet omkwamen. Bij alle mensen die hun leven gaven voor onze vrijheid.

Vierenzeventig jaar lang kwamen we ieder jaar bij elkaar om samen de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog te herdenken. Tót in het vijfenzeventigste herdenkingsjaar de coronapandemie uitbrak. Ineens ondervonden we aan den lijve hoe het was om minder vrij en minder verbonden met elkaar te zijn. Een paar jaar lang konden we nauwelijks samenkomen, doordat we afstand van elkaar moesten houden om elkaar te beschermen.

Ook al is de Tweede Wereldoorlog al zo lang geleden geëindigd, nog steeds zijn er mensen onder ons die getuige waren. Die hun ouders, grootouders of andere familieleden door de oorlog verloren zijn. In iedere plaats herinneren zaken als straatnamen, monumenten en struikelstenen aan verzetsmensen, slachtoffers en bevrijders. We vertellen elkaar nog steeds de verhalen en dat moeten we ook blijven doen. Zo blijven we verbonden met onze eigen geschiedenis en blijven we ons bewust van het gevaar van oorlog.

Zijn het niet de oorlogsherinneringen van onze eigen familieleden, vrienden of buren, die ons voor oorlog waarschuwen, dan wel de beelden van oorlogen in landen op allerlei andere plekken op de wereld. Er woonden al een groot aantal oorlogsvluchtelingen uit onder andere Syrië in onze gemeente.

Maar door de Russische inval in Oekraïne komt de oorlog nog dichterbij. Miljoenen mensen zijn het land al ontvlucht en ook in Eemsdelta wonen inmiddels vele tientallen Oekraïners.

Door de ogen van de Oekraïners krijgen we een nieuwe blik op onze vrijheid en verbondenheid. De verbondenheid van veel Nederlanders met hen, dat veel mensen willen en kunnen helpen.

Dat versterkt bij iedereen het besef dat wij in Nederland vrijheid hebben en daardoor ook de mogelijkheid om verbinding met anderen aan te gaan.

Lieve Metzlar was 16 jaar toen ze in 2020 het winnende gedicht schreef voor de landelijke dichtwedstrijd 'Dichter bij 4 mei'. Het heet 'Durf te durven' en gaat als volgt:

Durf te durven

*Durf te praten
Voor hen die de stem niet hadden
Stille helden waren*

*Durf te geloven
In vrijheid
En samen*

*Durf te hopen
Voor hen die de hoop nooit opgaven
Voor de toekomst*

*Durf jij twee minuten stil te zijn?
Dan durf ik te luisteren*

Zoals Lieve in haar gedicht schrijft, hebben we durf nodig. De durf om onze vrijheid op een goede manier te gebruiken, te delen met anderen en zodoende te behouden. Want ook al lijkt onze vrijheid soms zo vanzelfsprekend. Dat er altijd wel ergens op de wereld oorlog is, bewijst helaas het tegendeel.

Om in vrijheid samen te kunnen leven, hebben we verbinding met elkaar nodig. Is het belangrijk dat we durven te praten, met elkaar in gesprek te gaan, dat we durven te hopen op een goede toekomst. Net zoals de mensen dat deden aan wie we 77 jaar geleden onze bevrijding te danken hebben.

Wat symboliseert vrijheid in verbondenheid beter dan dat we hier bij elkaar gekomen zijn om samen te herdenken. Dat we twee minuten stil durven zijn én dat we naar elkaar durven te luisteren.

Opdat wij niet vergeten!